

2023-12-06, rev 2024-01-23

Verksamhetsplan 2024

Nämnd: Miljönämnden

Nämndens ordförande: Lars Greger

Ansvarig kontorschef: Helena Götherfors Westman

Innehållsförteckning

1.	Miljönämndens verksamhetsplan 2024	3
1.1	Inledning	3
1.2	Nämndens ansvarsområden och verksamheter	3
1.3	Vår framtid; Trend- och omvärldsanalys	4
1.4	Hållbar utveckling	6
1.5	Kommunfullmäktiges målstyrning med nämndens mål och indikatorer	7
1.5	Kommunfullmäktiges nämndspecifika fokusområden	29
1.6	Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden	30
1.7	Nämndens systematiska kvalitetsarbete	30
1.8	Ekonomi	31
1.8.1	Internbudget	31
1.8.2	Investeringar	33
1.8.3	Statsbidrag och återsökningar	34

1. Miljönämndens verksamhetsplan 2024

1.1 Inledning

Nämnden ska upprätta en verksamhetsplan med budget för kommande året. Utgångspunkten är den av fullmäktige fastställda Mål och budget 2024 med plan 2025–2026. Syftet med nämndens verksamhetsplan är att säkerställa att kommunfullmäktiges politiska prioriteringar och mål uppnås inom fastställda budgetramar.

Verksamhetsplanen är nämndens planering för nästkommande år och styr kontorens arbete genom att tala om vad som ska uppnås och genomföras samt vilka resurser som tilldelas för det. Vidare utgör verksamhetsplanen ett stöd för den kommande uppföljningen av verksamheten genom att visa på vad som ska följas upp och vilka resultat och effekter som nämnden förväntar sig.

1.2 Nämndens ansvarsområden och verksamheter

Samtliga nämnder i kommunen styrs av bland annat kommunallagen, förvaltningslagen, offentlighets- och sekretesslagen samt tryckfrihetsförordningen. Därutöver har miljönämnden sitt grunduppdrag utifrån en mängd lagstiftning inom ett flertal områden.

Miljönämnden fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Nämnden ska följa utvecklingen inom kommunen i de hänseenden som regleras i miljöbalken, och utarbeta de förslag och bereda de ärenden som är påkallade eller ankommer på kommunen. Nämnden ska medverka i planering där miljö- och hälsoskyddsfrågor eller andra frågor inom nämndens verksamhetsområde berörs. Verksamheten ska bedrivas utifrån kommunens styr- och policydokument och med inriktning på en långsiktigt hållbar utveckling.

Nämnden ska svara för den prövning och den tillsyn som ankommer på kommunen enligt miljöbalken och föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken, med undantag för prövning och tillsyn gällande strandskydd. Nämnden svarar även för prövning och tillsyn enligt livsmedelslagen, EU-förordningar inom livsmedelsområdet samt förordning om foder och animaliska biprodukter. Inom nämndens ansvarsområde ligger även tillsyn enligt tobakslagens delar om rökförbud, strålskyddslagen, lag om sprängämnesprekursorer samt delar av lagen om internationella hot för att skydda människors hälsa.

Miljönämnden är huvudman för den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM).

I nämndens ansvar ingår uppdraget att förvalta skog, naturvårdsområden, naturminnen och naturreservat på mark som kommunen äger eller som kommunen inrättat, samt driva kommunens naturskola. Nämnden ansvarar för jakt och viltvård som åligger kommunen samt friluftsliv kopplat till de naturområden som nämnden förvaltar. Miljönämnden ska svara för att initiera ärenden om att inrätta naturreservat och bereda dessa för beslut i kommunfullmäktige.

Nämnden ansvarar för vatten- och fiskevård, avseende ekologi och biologisk mångfald, i vattenområden som kommunen äger och har en samordnande roll inom kommunen gällande vatten- och havsmiljöarbetet enligt Vattendirektivet. Ansvaret omfattar inte tekniska installationer eller andra delar som ligger inom kommunens ansvar som fastighetsägare. Nämnden ansvarar vidare för kontakter med Vattenmyndigheten, vattenråd och andra vattenvårdsförbund.

Miljönämnden representerar kommunen i Sveriges Ekokommuner, Mälarens vattenvårdsförbund, Trosaåns vattenvårdsförbund, Svealands kustvattenvårdsförbund samt Stockholm och Uppsala läns luftvårdsförbund.

1.3 Vår framtid; Trend- och omvärldsanalys

Miljönämndens omvärldsanalys utgår från en trend- och omvärldsanalys från SKR (Sveriges kommuner och regioner). SKR har gjort en trend- och omvärldsanalys med utblick mot 2035, där de beskriver spänningsfält och trender. Spänningsfält är globala megatrender som ger påverkan på regional och lokal nivå, med rörelser åt olika håll samtidigt. Här tar vi upp de spänningsfält och trender i SKR:s analys som miljönämnden berörs mest av.

- **SKR spänningsfält: Grön omställning.** SKR analys: Det behövs kraftfulla åtgärder för att begränsa klimatförändringarna och hejda förlusten av biologisk mångfald. Båda dessa har kopplingar till mänsklig påverkan. Ekosystemen är starkt påverkade av både klimatpåverkan och av markanvändning och nyttjande av naturresurser. Samhället har under lång tid prioriterat kortsiktig ekonomisk tillväxt på bekostnad av hänsyn till miljö och naturresurser. De åtgärder som hittills vidtagits för att skydda naturen, minska utsläppen och anpassa samhället till ett förändrat klimat är otillräckliga.

Den gröna omställningen är en megatrend som har mycket stor betydelse för miljönämnden, då den berör nästan hela nämndens verksamhet. Vår verksamhet behöver växa i omfattning för att svara upp mot de stora behoven av åtgärder. Kommunfullmäktige har under de senaste åren tilldelat nämnden ökade resurser för att kunna göra mer. Fullmäktige har samtidigt pekat ut flera specifika fokusområden för miljönämnden om att stärka arbetet med värdefull natur, värna den biologiska mångfalden och utveckla arbetet med att förbättra statusen i sjöar och vattendrag.

Stärka biologisk mångfald och grön infrastruktur

Biologisk mångfald hotas genom till exempel klimatförändringar, miljögifter, invasiva arter eller förändrad markanvändning och det är stora utmaningar att vända utvecklingen. Den gröna infrastrukturen i hela landskapet behöver stärkas för att värna förutsättningarna för biologisk mångfald. Under 2024 fortsätter arbetet med att ta fram en handlingsplan för värdefull natur, med utgångspunkt från grönstrategin som kommunfullmäktige antog 2022. Handlingsplanen ska omfatta kommunens hela landskap och syfta till att skapa förutsättningar för ekologisk kontinuitet och biologisk mångfald inom kommunens geografiska område. Det kräver samverkan med andra aktörer som markägare, regionala myndigheter och experter. Planen bör innefatta förslag för fler naturreservat och biotopskyddsområden, behov av inventeringar, förutsättningar för friluftsliv, klimatanpassning, vattenrening med mera.

Göra åtgärder för att uppnå friskare sjöar och vattendrag

Att ställa om till en långsiktigt hållbar vattenförvaltning och uppnå god status i sjöar och vattendrag är en stor utmaning. Det krävs betydande insatser i långa och komplexa processer. Vi har fått extra kraft i arbetet med stöd av statliga bidrag och fortsätter ta tillvara varje möjlighet att växla upp kommunens pengar så att de räcker till fler åtgärder. Investeringsmedel är avsatta under perioden för att åtgärda näringsläckage från sjöbottnar och andra åtgärder inom vattenplanen, till exempel att anlägga våtmarker.

- **SKR trend: Omfattande resurser krävs för att hantera klimatförändringen.** SKR analys: Samhället behöver ta hänsyn till nya risker. Höjda havsnivåer, förändrade flöden i vattendrag samt ändrade nederbördsmonster och ökad risk för skyfall. Längre perioder av värmebölja och torka ökar även risken för vattenbrist, missväxt och skogsbränder. Anpassning till ett klimat i förändring och förlusten av biologisk mångfald kommer att ställa allt högre krav på kommuner och regioner.

Behovet av att balansera och hålla vatten i landskapet har ökat under de senaste åren och är fortsatt viktigt för att hantera klimateffekterna samtidigt som det bidrar till biologisk mångfald och friluftsliv. Fokus behöver vara på att vidta åtgärder för att behålla vattnet i landskapet, bland

annat genom att anlägga lägga fler våtmarker. Miljönämnden ansvarar för skogsförvaltningen som utgår från kommunens skogspolicy. Ekosystemtjänster såsom biologisk mångfald ska stärkas. Under 2024 fortsätter en utredning om hur kommunens skog och skogsmark bör förvaltas för att bidra optimalt till klimatanpassning med hänsyn tagen till övriga ekosystemtjänster enligt kommunens skogspolicy. Markföreningar kan påverkas av skyfall och höjda vattennivåer, så att föreningar riskerar att spridas i omgivningen. Föreningade områden behöver därför åtgärdas i högre takt.

- **SKR trend: Demokratin utmanas.** SKR analys: Ökande hot, hat och välfärdsbrottslighet utgör ytterligare utmaningar för demokratin.

Miljönämndens brottsförebyggande arbete mot avfallsbrottslighet och fusk inom livsmedelshandling är högst aktuellt. Vi behöver arbeta myndighetsgemensamt för att minska brottsligheten och öka förtroendet för nämnden som myndighet. På köpet får vi en sundare konkurrens, ett tryggare Södertälje och bättre miljö och hälsa.

Nämnden fortsätter arbetet med avfallstillsyn och kommer ha särskilt fokus på avfall vid tillsyn av befintliga verksamheter, inkommande klagomål och genom att göra uppsökande tillsyn. Syftet är främst att motverka illegal avfallshandling. Samverkan med andra kontor och polisen sker inom PAX i syfte att uppnå bästa effekt i arbetet. Vi ska även delta i regional samverkan kring miljöbrott med fokus på operativa tillsynsåtgärder samt ökat informationsutbyte mellan myndigheter för att upptäcka och lagföra brotten.

- **SKR trend: Fler vägar till kunskap.** SKR analys: För få utbildas för yrken där det finns stor efterfrågan och allt fler yrken klassas som så kallade bristyrken.
- **SKR trend: Demografiska utvecklingen utmanar.** SKR analys: Förutom att satsa på att bibehålla medarbetare och tillvarata samt utveckla kompetensen hos befintliga medarbetare kommer andra arbetssätt, välfärdsteknik, samverkan och attityd vara ett ständigt aktuellt arbete.
- **SKR trend: AI förändrar arbetslivet.** SKR analys: Kompetensbristen utgör en stark drivkraft för tillämpningen av AI inom offentlig sektor. Genom att lämna över arbetsuppgifter till maskiner och förändra våra arbetssätt finns goda möjligheter att vi kan klara att erbjuda välfärd till en allt större målgrupp med färre medarbetare.

Trenderna om demografisk utveckling, fler vägar till kunskap och AI i arbetslivet hänger ihop, och vi märker tydligt av dessa trender. Kompetensförsörjning är en av de mest utmanande frågorna för miljökontoret. För få utbildas samtidigt som konkurrensen är stor mellan kommuner, statliga myndigheter och privata sektorn. Traditionella utbildningar på högskolenivå behöver kompletteras med andra utbildningar för att nå fler. Vi behöver även utbilda medarbetare internt i större omfattning eller tillsammans inom miljösamverkan Stockholm. Samverkan med andra kommuner för att dela kompetens är ett annat alternativ. Teknikutvecklingen kan bidra till att vissa arbetsuppgifter kan lösas till exempel via AI. Vi ska under 2024 fortsätta renodla tillsynsorganisationen för att ta tillvara medarbetarnas kompetens och kunna arbeta mer effektivt. Mer renodlade roller kan även bidra till att medarbetare upplever arbetet som mer värdefullt och vill stanna i kommunen, samtidigt som arbetsgivarvarumärket stärks.

1.4 Hållbar utveckling

Kommunens hållbarhetsarbete utgår från Agenda 2030 och de globala målen. Begreppet hållbar utveckling delas upp i tre dimensioner – social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. De överlappar, påverkar och är beroende av varandra.

Miljönämnden har identifierat de globala hållbarhetsmål där nämnden inom sitt ansvarsområde kan vara med och bidra till hållbar utveckling. Vi har identifierat åtgärder och aktiviteter inom respektive mål som redan utförs samt hur vi ytterligare kan bidra för ökad måluppfyllelse. Arbetet har även kopplats till miljökvalitetsmålen, nationella livsmedelsmålen, folkhälso- och friluftsmålen samt hur de i sin tur förhåller sig till de globala målen. Mål och aktiviteter följs upp regelbundet.

De mål där miljönämnden främst kan bidra visualiserar med stora symboler. Målen med mindre symboler i färg är sådana där nämnden kan bidra i mindre omfattning. Övriga mål inom Agenda 2030 visas med små symboler i grått.

1.5 Kommunfullmäktiges målstyrning med nämndens mål och indikatorer

Sammanfattning av KF-mål och miljönämndens relaterade mål

Målområde	KF mål nr	Kommunfullmäktiges mål	MN mål nr	Miljönämndens mål
Social hållbarhet	1	Södertäljes kommuns barn och unga har goda uppväxtvillkor	1.1	Elever i kommunen har likvärdig tillgång till Naturskolan
			1.2	God inomhusmiljö i förskolor och skolor
	2	Södertälje kommuns invånare har inflytande och är delaktiga	2.1	Invånarna förstår hur de kan påverka sin vardag genom kontakt med miljökontoret
			3	Södertälje kommuns invånare har goda livsvillkor
	3.2	I Södertälje erbjuds säkra livsmedel		
	4	Södertälje kommuns invånare lever tryggt och säkert	4.1	Endast legal avfallshantering
4.2			Livsmedelshantering är fri från bedrägliga eller vilseledande ageranden	
4.3			Samhällsplanering i Södertälje kommun är klimatanpassad	
5	Södertälje kommun är en attraktiv plats för att etablera och driva företag i	5.1	Företagen upplever att vi har bra service och gott bemötande	
Ekologisk hållbarhet	6	Senast 2030 är Södertälje kommun klimatneutral	6.1	Skogen förvaltas optimalt ur klimatperspektiv med hänsyn taget till andra ekosystemtjänster
			6.2	Miljökontorets direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser minskar
			6.3	Klimatutsläpp minskar med stöd av miljötillsyn
7	Södertälje kommuns invånare lever i ett attraktivt och ekologiskt hållbart samhälle	7.1	Yt- och grundvatten har god status	
		7.2	Goda förutsättningar för biologisk mångfald	
		7.3	Mängden av hälso- och miljöfarliga ämnen i samhället minskar årligen	
Ekonomisk hållbarhet	8	Södertälje kommun har en god ekonomisk hushållning	8.1	Miljönämnden har en god ekonomisk hushållning
			8.2	Tillsyn och kontroll finansieras via avgifter
Ekonomisk hållbarhet	9	Södertälje kommun arbetar effektivt	9.1	Effektiv handläggning och resurseffektivt utvecklingsarbete
			10	Södertälje kommun kan rekrytera, behålla och utveckla medarbetare med rätt kompetens.

Målområde - Ett socialt hållbart Södertälje

För Södertälje kommun betyder social hållbarhet att alla invånare får sina rättigheter och behov tillgodosedda i välfärdssamhället. Ett socialt hållbart samhälle är jämlikt och människor har inflytande och ges likvärdiga förutsättningar att leva ett gott liv. När verksamheter som till exempel skola och äldreomsorg fungerar, stärks den sociala hållbarheten. Samhällsplanering kan på olika sätt bidra till den sociala hållbarheten. Exempelvis handlar det om att ta hänsyn till hur infrastruktur, bostadsbyggande, parkmiljöer och friluftsområden påverkar den sociala hållbarheten. I ett samhälle med hög tolerans där människors lika värde står i centrum krävs det att människor känner tillit och förtroende till varandra, till samhällets gemensamma institutioner. Insatser för kultur, idrott och demokrati är av stor vikt för att bevara och utveckla den sociala hållbarheten.

KF-mål 1: Södertälje kommuns barn och unga har goda uppväxtvillkor

Alltför många barn växer upp i utsatthet och där har kommunen en grundläggande funktion att fylla. Skolan är extra viktig. I Södertälje ska det vara lätt för barn och ungdomar att ta del av ledarledda kultur- och idrottsaktiviteter av hög kvalitet och ett brett utbud. Barn och unga ska vistas i trygga, hälsosamma och inspirerande lek-, idrotts-, kultur-, fritids- och friluftsmiljöer.

Skolan och förskolan ska vara en trygg miljö och en plats som stärker barnens och elevernas självkänsla och ger dem framtidstro. Utifrån det övergripande målet ska enheternas kvalitetsarbete vara systematiskt, strategiskt och forskningsbaserat. Särskilt viktigt är det att alla förskolor och skolor utvecklar sin kvalitet inom de fyra områden som kommunen valt att prioritera, då forskningen visar att de leder till förbättrade resultat – tydlig pedagogisk ledning, lärande organisationskultur, mål- och resultatstyrning och hög kvalitet i undervisningen.

Hos många elever och deras familjer är det för låg kunskap om den svenska arbetsmarknadens villkor. Fler elever och föräldrar behöver ha en djupare kunskap och förståelse om arbetsmarknaden inför sina gymnasieval.

Miljönämndens mål under KF-mål 1

MN mål 1.1: Elever i kommunen har likvärdig tillgång till Naturskolan

Naturskolans temadagar ger elever i årskurs F-6 möjlighet att uppleva och upptäcka naturen samt utveckla sin förståelse för ekologiska samband. Det finns en variation mellan skolorna i kommunen i vilken grad man tar del av Naturskolans temadagar. Orsaker kan vara restider, transportsätt samt upplevd trygghet vid resa och hållplatser. Andra orsaker kan vara skolornas/personalens intresse och hur väl information har nått ut om möjligheten att besöka Naturskolan. Miljönämndens målsättning är att alla elever i grundskolans årskurs F-6 har möjlighet att ta del av Naturskolans verksamhet.

Målet bidrar till: Folkhälsost strategi målområde 5 - *Hälsosamma levnadsvanor*, och Miljö- och klimatstrategin målområde 3 – *Grönt Södertälje*, mål 3.6

Nämndmålet indikatorer	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Klassbesök i Naturskolan, antal klasser per grundskola	saknas	Kompletteras*)			Mk / Uk
Antal skolor som har tagit del av Naturskolans verksamhet på andra sätt än genom besök	saknas	Kompletteras*)			Mk

*) Riktvärden tas fram i samband med första uppföljningen under 2024.

Uppföljning av nämndmålet

Uppföljning görs till delårsrapporter per april och augusti samt till årsrapport. För att målet ska bedömas uppfyllt ska minst en indikator bedömas som grönt och den andra minst som gult.

MN mål 1.2: God miljö i förskolor och skolor

Barns inomhusmiljöer har en stor betydelse för deras hälsa och välbefinnande. Förskolan och skolan är platser där barn vistas en stor del av sin tid. Många förskolor och skolor har brister i inomhusmiljön. Till exempel förekommer brister i städning, ventilation eller inomhustemperatur.

Miljönämnden har tillsyn på skolor och förskolor för att säkerställa att barnen har en sund inomhusmiljö så att de får de bästa förutsättningar för att må bra och uppnå kunskapsmålen i skolan. Tillsynen ska leda till att konstaterade brister åtgärdas och en bättre egenkontroll sker hos verksamhetsutövare och fastighetsägare till skolfastigheter. Tillsynen omfattar även rökfria miljöer dvs. skolgårdar och förskolans lekgårdar.

Målet bidrar till: Folkhälsostrategin målområde 2 - *Utbildning och arbete* samt målområde 5 - *Hälsosamma levnadsvanor*

MN mål 1.2: Indikatorer	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Andel (%) skolor och förskolor med godtagbar inomhusmiljö vid planerad tillsyn, där det inte behövs uppföljning.	35*	50	55	60	Castor
Andel (%) skolor som har en fullgod egenkontroll avseende rökfria miljöer vid planerad tillsyn.	66**	80	90	100	Castor

*) Utfall helår 2023, prognos

***) Utfall helår 2023, prognos

Uppföljning av nämndmålet

Uppföljning görs till delårsrapporter per april och augusti samt till årsrapport. För att målet ska bedömas uppfyllt ska indikatorn om inomhusmiljö bedömas som grönt och indikatorn om rökfri miljö bedömas minst som gult.

Samlad uppföljning av KF-mål 1

Nämndens status för KF-målet tas fram i en samlad kvalitativ bedömning av hur väl nämndmålen uppfylls tillsammans med andra faktorer inom nämndens verksamhet som kan ha betydelse för det övergripande KF-målet.

KF-mål 2: Södertälje kommuns invånare har inflytande och är delaktiga

Södertäljes invånare behöver vara delaktiga i utvecklingen av kommunens verksamheter och i övriga samhället. De ska därför ha goda möjligheter att på lika villkor kunna delta i samhällslivet, påverka sin vardag och ha möjlighet till insyn och inflytande. Rätten och möjligheten att vara aktiv och forma villkoren för beslutsfattande ska vara jämställd.

Kommunen behöver arbeta med former för konstruktiva medborgardialoger och en korrekt analys av orsaker till att invånare till exempel väljer att inte rösta för att se vilken väg vi behöver ta i det fortsatta arbetet med demokratifrågor.

Miljönämndens mål under KF mål 2

MN mål 2.1. Invånarna förstår hur de kan påverka sin vardag genom kontakt med miljökontoret

Miljönämndens verksamhet berör Södertäljes invånare på många olika sätt i deras vardag. Det har därför betydelse hur väl invånarna känner till och förstår miljökontorets roll, och vet i vilka frågor de kan vända sig till oss för stöd. Vi arbetar fortlöpande med kommunikation kring detta och hur den kan förbättras för att ge god effekt.

Målet bidrar till: Folkhälsostrategin målområde 3 - *Inflytande, delaktighet och tillit* samt målområde 4 - *Boende och boendemiljöer*

Nämndmåtets indikatorer	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Andel invånare som har god förståelse*)	saknas	70%*	75%	80%	Egna enkäter

*) Mätt som stickprov med enkla enkäter kopplat till vår tillsyn och handläggning

Uppföljning av nämndmålet

Uppföljning görs till delårsrapporter per april och augusti samt till årsrapport. För att målet ska bedömas uppfyllt ska indikatorn bedömas som grönt.

Uppföljning av KF-mål 2

Nämndens status för KF-målet tas fram i en samlad kvalitativ bedömning av hur väl nämndmålet uppfylls tillsammans med andra faktorer inom nämndens verksamhet som kan ha betydelse för det övergripande KF-målet.

KF-mål 3: Södertälje kommuns invånare har goda livsvillkor

Goda livsvillkor är viktigt för den sociala hållbarheten och förutsätter såväl en väl fungerande kommunal verksamhet, som en livskraftig arbetsmarknad och ett starkt civilsamhälle.

Kommunen ska utveckla villkoren för alla. Södertäljes invånare ska på lika villkor kunna delta i samhällslivet, känna sig trygga och säkra. Goda livsvillkor handlar också om att ha en god hälsa och en meningsfull fritid. Kultur och närhet till natur är viktiga delar som bidrar till att människor känner välmående.

Södertälje kommuns verksamheter ska kännetecknas av god service och hög tillgänglighet. Verksamheterna ska ständigt sträva efter att leverera bra kvalitet. Av särskild vikt är kvaliteten i kommunens välfärdsverksamheter som ska präglas av trygghet, värdighet och respekt. När man är i behov av omsorg ska samhället finnas där som ett stöd.

I sina kontakter med kommunen ska invånarna ges ett gott bemötande och ha lätt att få information om kommunens uppdrag, tjänster och åtaganden. Svar på frågor och synpunkter ska ges skyndsamt. Det ska finnas möjlighet att inhämta information och göra ärenden så enkelt och snabbt som möjligt.

Vuxenutbildningen, där Komvux, SFI och yrkeshögskolan ingår, ska även fortsatt ta ett stort ansvar för att stärka vuxnas kunskaper i det svenska språket. Vuxenutbildningen ska vidare erbjuda jämlika och jämställda möjligheter för fler invånare att få en yrkesutbildning eller en behörighet till vidare studier.

Miljönämndens mål under KF mål 3

MN mål 3.1: Sund inommiljö i alla bostadsområden (flerbostadshus)

Miljön i bostäder är viktig för hälsa och välbefinnande. En fungerande egenkontroll hos fastighetsägare innebär färre brister i inomhusmiljön. Planerad bostadstillsyn och handläggning av klagomål leder till att brister i inomhusmiljön åtgärdas.

I den planerade tillsynen väljs fastigheter som har en känd problematik med återkommande klagomål, är lokaliserade i områden där det sällan inkommer klagomål eller som uppvisar uppenbarliga brister utvändigt, och då inspekteras cirka 10 procent av lägenheterna i en fastighet. Om brister konstateras i merparten av de inspekterade lägenheterna bedöms bristerna vara fastighetsövergripande och vi ställer krav på åtgärder för hela fastigheten.

Fastighetsägare till flerbostadshus ska mäta och vid behov åtgärda radonvärden i bostäderna. Miljökontoret ställer krav på att mätningar, åtgärder och uppföljande mätningar redovisas. Samtliga flerbostadshus ska kontrolleras avseende radon och ska uppnå radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m³. Mätningar ska göras i tre månader under vintertid, vilket bidrar till att åtgärdsprocessen kan dra ut på flera år.

Målet bidrar till: Folkhälsostrategin målområde 4 - *Boende och boendemiljö*

MN mål 3.1 Indikatorer	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Andel av flerbostadshus (samtliga huskroppar) med radonvärden under 200 Bq/m ³ luft	91*	94	97	100	Castor
Genomföra 100 % av planerad tillsyn avseende inomhusmiljö	100**	100	100	100	Castor

*) Helår 2023, prognos

***) Helår 2023, prognos

Uppföljning av nämndmålet

Uppföljning görs till delårsrapporter per april och augusti samt till årsrapport. För att målet ska bedömas uppfyllt ska minst en av indikatorerna bedömas som grönt och den andra som minst gult.

MN mål 3.2: I Södertälje erbjuds säkra livsmedel

Genom att utföra den planerade livsmedelskontrollen och att följa upp eventuella brister minskar vi risken för att konsumenterna ska bli sjuka i samband med livsmedelsinköp eller servering av mat. Konsumenterna ska kunna vara trygga med de livsmedel som erbjuds i Södertälje. Det finns utmaningar kring livsmedelskontrollen de kommande åren i och med omfattande lagstiftningsförändringar som påverkar kontrollfrekvensen och förutsättningen för planering av resurser.

Målet bidrar till: Folkhälsostrategins målområde 5 - *Hälsosamma levnadsvanor*

MN mål 3.2 Indikator	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Genomförd livsmedelskontroll (andel av planerad)	96 %*	100 %	100 %	100 %	Castor

*Ingångsvärde från årsrapport 2022

Uppföljning av nämndmålet

Uppföljning görs månadsvis och rapporteras till delårsrapporter per april och augusti samt till årsrapport. För att målet ska bedömas uppfyllt ska indikatorn bedömas som grönt.

Uppföljning av KF-mål 3

Nämndens status för KF-målet tas fram i en samlad kvalitativ bedömning av hur väl nämndmålen uppfylls tillsammans med andra faktorer inom nämndens verksamhet som kan ha betydelse för det övergripande KF-målet.

KF-mål 4: Södertälje kommuns invånare lever tryggt och säkert

Det här målet innehåller två delar, säkerhet och trygghet. Säkerhet handlar om den faktiska risken att utsättas för brott och ordningsstörningar samt att kommunen har en beredskap när det uppstår en kris eller annat som inte är ett normalläge. Trygghet är individens upplevelse av säkerheten eller risken. Viktiga verksamheter inom området trygghet och säkerhet är krisberedskap, räddningstjänst, alarmering, olycks- och brottsförebyggande samt internt skydd.

Samtliga områden som kommunen är huvudman för påverkas av det nationella höjda säkerhetsläget. Kommunen ska arbeta för att på bästa möjliga sätt skydda kommunala skyddsobjekt och infrastruktur.

För att öka tryggheten ska kommunens samtliga verksamheter samverka och arbeta proaktivt med och vara lyhörda för de behov som finns när det gäller ökad trygghet. En viktig del i kommunens ansvar är också att informera och förbereda Södertäljes invånare på en eventuell framtida krissituation eller extraordinär händelse.

Arbetet inom PAX, samverkan med Polisen och andra myndigheter, är viktiga insatser som motverkar den grova organiserade brottsligheten. Södertälje kommun ligger, och ska fortsätta ligga, i framkant vad gäller arbetet mot den grova organiserade brottsligheten.

Miljönämndens mål under KF mål 4

Illegal avfallshantering är ett problem i kommunen, i form av dumpningar, olovlig användning av förorenade massor och verksamheter som på andra sätt hanterar avfall felaktigt. Samverkan med andra kontor, Telgekoncernen och polisen sker inom PAX i syfte att uppnå bästa effekt i arbetet med att motverka den illegala avfallshantering. Genom uppsökande tillsyn letar vi aktivt efter oseriösa verksamheter som inte följer regler för avfallshantering, eller annan miljölagstiftning. Med hjälp av dessa insatser strävar vi efter att uppnå en högre andel av legal avfallshantering och bidrar till att verksamheterna får ökad kunskap om lagstiftningen.

Målet bidrar till: Näringslivsstrategins vision - *Hållbar tillväxt* - samt minskar den osunda konkurrensen. Miljö- och klimatstrategin - målet *Cirkulärt Södertälje - resurser används effektivt i giftfria och cirkulära flöden*.

Aktiviteter

- En anonym digital anmälan om avfallsbrottslighet (ej nedskräpning), relaterat till skyddet för visselblåsare inom företagsverksamhet som har tagits fram under 2023 kommer att testas under 2024.
- Genomföra uppsökande tillsyn i minst ett industriområde.
- Etablera arbetsformer för att bedriva tillsyn på bygg- och rivningsavfall i samverkan med bygglovsenheten, samt genomföra detta vid minst ett tillfälle under året.

Uppföljning av nämndmålet

Målet följs upp genom bedömning av om planerade aktiviteter genomförs. Status på aktiviteter följs upp månadsvis och rapporteras i delårsrapporter samt årsrapport. För att målet ska bedömas som uppfyllt ska aktiviteten om uppsökande tillsyn vara genomförd samt minst en av övriga två aktiviteter.

MN mål 4.2: Livsmedelshantering är fri från bedrägliga eller vilseledande ageranden

Fusk och vilseledande ageranden drabbar både företag och konsumenter. Det kan till exempel handla om att konsumenten inte får den kvalitet man betalar för eller att ett livsmedel innehåller något som kan påverka hälsan negativt. Det handlar även om att företag inte konkurrerar på samma villkor. Enligt lagstiftningen ska kontrollmyndigheten utföra kontroller regelbundet, med lämpliga frekvenser som fastställs på riskbasis, för att identifiera avsiktliga överträdelser av regler som begåtts genom bedrägliga eller vilseledande metoder. Miljönämnden behöver genomföra riskanalys och planera för regelbunden "fuskkontroll".

MN mål 4.2 Indikator	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Genomförd "fuskkontroll" (andel av planerad)	Saknas	100 %	100 %	100 %	Castor

Uppföljning av nämndmålet

Uppföljning görs månadsvis och rapporteras i delårsrapporter per april och augusti samt i årsrapport. För att målet ska bedömas uppfyllt ska indikatorn bedömas som grönt.

MN mål 4.3: Samhällsplanering i Södertälje kommun är klimatanpassad

Samhället behöver ta hänsyn till nya risker. Klimatförändringar som pågår nu kommer att innebära höjda havsnivåer, förändrade flöden i vattendrag samt ändrade nederbördsmönster och ökad risk för skyfall. Längre perioder av värmebölja och torka ökar även risken för vattenbrist, missväxt, förlust av biologisk mångfald och skogsbränder. Klimatanpassning behöver tas med redan i den fysiska planeringen för att bli effektiv.

Miljökontoret deltar med kompetens inom olika områden i planprocessen och miljönämnden avger yttranden i olika skeden av processen. För att driva på klimatanpassningen behöver kontoret utveckla stöd för att se till att alla aspekter av klimatanpassning beaktas när nämnden deltar i processen.

Målet bidrar till: Miljö- och klimatstrategin: Målområde *Robust Södertälje*, mål 1.2

Aktivitet:

- Ta fram mall/checklista för integrering av klimataspekter i yttranden över fysisk planering

Uppföljning av nämndmålet

Målet följs upp genom bedömning av om den planerade aktiviteten genomförs. Status på aktiviteter följs upp månadsvis och rapporteras i delårsrapporter samt årsrapport. För att målet ska bedömas som uppfyllt ska aktiviteten vara genomförd.

Uppföljning av KF-mål 4

Nämndens uppfyllelse av KF-målet tas fram i en samlad kvalitativ bedömning av hur väl nämndmålen uppfylls tillsammans med andra faktorer inom nämndens verksamhet som kan ha betydelse för det övergripande KF-målet.

KF-mål 5: Södertälje kommun är en attraktiv plats för att etablera och driva företag i

Södertälje kommun ska vara och upplevas som en attraktiv plats att leva och bo i – en plats där människor trivs och utvecklas. Kommunen ska bidra till en hög livskvalitet genom att erbjuda bra förutsättningar för ett rikt kultur-, fritids- och idrottsliv, bra skolor, bostäder, en väl fungerande infrastruktur och många spännande arbetsmöjligheter.

Genom ett starkt näringsliv skapas fler arbetstillfällen, tillväxt, bra service och en ökad attraktionskraft. Företag ska få ett professionellt bemötande, god service och bra möjligheter att etablera sig och växa här. Södertäljes invånare ska kunna utvecklas och besökare ska hitta många attraktiva besöksmål och evenemang i Södertälje. Kommunen ska marknadsföra Södertälje som besöksmål.

Södertälje kommun ska vara känt för att vara en välkomnande plats som erbjuder en genuin stadskärna och vacker natur kombinerat med en levande landsbygd och för att vara en plats där människor möts. Världsledande medicintillverkning, lastbilar och bussar samt hållbara livsmedel är några näringsområden som utmärker Södertälje kommun och bidrar till att göra den attraktiv.

Miljönämndens mål 5.1 under KF mål 5

MN mål 5.1: Företagen upplever att vi har bra service och gott bemötande

En förutsättning för att tillsyn och kontroll ska ge god effekt är att vi har ett gott bemötande, ger bra och tillräckligt med information och råd. Lämplig tillsyns- och samtalsmetodik ger oss verktyg att ha en bra dialog med verksamhetsutövare. Där är motiverande samtalsteknik en viktig del. Handläggningen ska vara effektiv och rättssäker och uppfylla de kvalitetsdeklarationer kopplade till handläggningstider som nämnden beslutat.

Målet bidrar till: Näringslivsstrategin: Målområde 2 - *En serviceinriktad myndighetsutövning*

MN mål 5.1. Indikatorer	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
NKI livsmedel	78**	79	80	81	Insikt
NKI Miljö och hälsa	73**	74	75	76	Insikt

**) Årsrapport 2022

Uppföljning av nämndmålet

Uppföljning görs till delårsrapporter per april och augusti samt till årsrapport. För att målet ska bedömas uppfyllt ska minst en av indikatorerna bedömas som grönt och den andra som minst gult.

Uppföljning av KF-mål 5

Nämndens status för KF-målet tas fram i en samlad kvalitativ bedömning av hur väl nämndmålet uppfylls tillsammans med andra faktorer inom nämndens verksamhet som kan ha betydelse för det övergripande KF-målet.

Målområde - Ekologiskt hållbara Södertälje

Den ekologiska hållbarheten utgör en ram för de två andra hållbarhetsdimensionerna då jordens ekosystem skapar förutsättningar för social och ekonomisk hållbarhet. Friska ekosystem behövs för att människan ska kunna leva, livnära sig och skapa en ekonomisk trygghet. Vi lever idag utanför gränserna för långsiktig ekologisk hållbarhet och samhället behöver ställa om för att leva inom de ramar som planeten och närmiljön klarar av. Kommunens hållbarhetsarbete utgår från Agenda 2030 och de globala målen, vilket är den mest ambitiösa överenskommelse för hållbar utveckling som världens ledare någonsin har antagit. I en hållbar utveckling tar Södertälje kommun ansvar för att minska utsläppen och stärka den biologiska mångfalden. Det handlar exempelvis om ökad kunskap inom kommunens verksamheter och val av miljövänliga produkter. Kommunens egna verksamheter ska sträva efter att ligga i framkant i klimat- och miljöarbetet.

KF-mål 6: Senast 2030 är Södertälje kommun klimatneutral

Klimatförändringarna oroar många invånare och Södertälje kommun ska ta ansvar för att inom vårt geografiska område och mandat se till att målen för att minska klimatutsläppen förverkligas. Arbetet ska genomsyra alla kommunens verksamheter. Kommunen ska skapa lösningar och infrastruktur som underlättar för invånare, verksamheter och företag att göra klimatsmarta val. Ansvarsfull energianvändning, medveten konsumtion och höga miljökrav vid upphandling är nödvändiga delar i ett hållbart samhälle. Fokus ska ligga på de största utsläppskällorna men de små förändringarna som bidrar till omställningen är också viktiga. Kommunens invånare ska göras delaktiga och få information om de insatser som genomförs för att nå klimatmålen. Kommunen ska ha en aktiv roll för att tillsammans med näringslivet ligga steget före i den gröna omställningen som skapar innovation och tillväxt.

Miljönämndens mål under KF mål 6

MN mål 6.1: Skogen förvaltas optimalt ur klimatperspektiv med hänsyn taget till andra ekosystemtjänster

Hur vi förvaltar och nyttjar skog och skogsmark har betydelse ur flera klimatperspektiv. Det kan medföra ökade utsläpp av växthusgaser eller bidra till kolsänkor där kolet binds. Skogsmarken

kan användas för anpassning till klimatförändringar som inte längre går att förhindra, till exempel ge buffert mot både torra och extremhöga vattenflöden genom att hålla kvar vatten i landskapet. Den globala uppvärmningen påverkar skogsekosystemen. Ökad frekvens av, och kraftigare, extremväder såsom långa torrperioder, kraftigare stormar mm kan få stor påverkan. På senare år har vi sett konsekvenserna av långvarig torra vilket medfört stora angrepp av granbarkborre.

Det är prioriterat att fortsätta utreda och utveckla förvaltningen av kommunens skog och skogsmark för att bidra optimalt till klimatanpassning med hänsyn tagen till övriga ekosystemtjänster. Att stärka den gröna infrastrukturen i landskapet samt främja den biologiska mångfalden är en förutsättning för en klimatanpassad skogsförvaltning. Biologisk mångfald ökar resiliensen mot variationer i livsmiljön. Likaså är det centralt i klimatomställningen att göra åtgärder för att bibehålla vattnet i landskapet, såsom återvätning eller att på andra sätt skapa vattenmiljöer.

Målet bidrar till: Miljö- och klimatstrategin, *Robust Södertälje* mål 1.1 samt *Klimatneutralt Södertälje* mål 2.3. Grönstrategin målområde 3 - *naturbaserade lösningar och mångfunktionalitet i grönstrukturen*. Klimatanpassning, handlingsplan - *åtgärd 9.3.3*

Aktiviteter

- Fortsätta utreda hur kommunens skog och skogsmark bör förvaltas för att bidra optimalt till klimatanpassning med hänsyn tagen till övriga ekosystemtjänster enligt kommunens skogspolicy.
- Fortsatt verka för att tillskapa och restaurera vattenmiljöer i skog och skogsmark.
- Tydligare integrera hänsyn till den biologiska mångfaldens förutsättningar i förvaltningen av skog och skogsmark enligt kommunens skogspolicy.

Uppföljning av nämndmålet

Målet följs upp genom bedömning av om planerade aktiviteter genomförs. Status på aktiviteter följs upp månadsvis och rapporteras i delårsrapporter samt årsrapport. För att målet ska bedömas som uppfyllt ska utredningen om skogsförvaltning vara genomförd samt minst en av övriga två aktiviteter.

MN mål 6.2: Miljökontorets direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser minskar

Miljökontoret gör kontorsarbete samt olika typer av fältarbete kopplat till myndighetsuppdragen samt till uppdragen inom vattenvård och förvaltning av skog och naturområden. Kontorets direkta utsläpp av växthusgaser sker främst från fordon i fältarbetet. Vi har cyklar och elcyklar för uppdrag inom stadshusets närområde, samt möjlighet att nyttja kollektivtrafik. Från och med 2024 är kontorets bilar på myndighetssidan 100% elbilar. Dieseldrivna fordon finns kvar inom natur-, skog- och viltförvaltning för särskilda behov och drivs med HVO (förnybar diesel). Utsläppen kan minska genom byte av dieseldrivna fordon till eldrivna fordon om det är möjligt, samt genom att fordonen med förbränningsmotor används med effektivare transportplanering.

För att minska de indirekta utsläppen från inköp av varor och tjänster behöver kontoret ställa miljö- och klimatkrav vid upphandling och övriga inköp. Kommunstyrelsens kontor har påbörjat arbete med att ta fram kriterier för hela kommunen. Miljökontoret medverkar i det arbetet.

Miljökontoret ska under 2024 ta fram rutiner för hur vi kan följa upp att våra leverantörer efterlever ställda miljö- och klimatkrav.

Målet bidrar till: Miljö- och klimatstrategin - *Klimatneutralt Södertälje - inga utsläpp av växthusgaser* mål 2.1

MN mål 6.2. Indikatorer	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Volym drivmedel inom förvaltning av natur, skog, vilt (liter)	4178*	Minska**	Minska**	Minska**	Sbk driftenh.
Andel upphandlingar där vi ställer miljö- och klimatkrav, av totalt utförda upphandlingar. (***)	Saknas	60%	90%	100%	Castor

*) Helår 2022. **Minska jämfört med 2022 års värde eller nyare lägre ingångsvärde. Samma princip för 2025 och 2026.

***) Räknas från det att centrala kriterier är tillgängliga.

Aktiviteter

- Ta fram rutiner och anvisningar för att kunna följa upp ställda miljö- och klimatkrav gentemot miljökontorets entreprenörer / leverantörer.

Uppföljning av nämndmålet

Uppföljning av indikatorer sker till delårsrapporter samt årsrapport. Status på aktiviteten följs upp månadsvis och rapporteras till delårsrapporter samt årsrapport. För att målet ska bedömas uppfyllt ska minst en av indikatorerna bedömas som grönt och den andra som minst gult, samt aktiviteten vara genomförd.

MN mål 6.3: Klimatutsläpp minskar med stöd av miljötillsyn

Enligt miljöbalken ska alla verksamhetsutövare hushålla med energi och i första hand använda förnybara energikällor. Energihushållning ska ingå i verksamhetsutövarens systematiska egenkontroll. Miljötillsyn kan därför utgöra ett verktyg för att få företag att energieffektivisera. Miljökontoret kommer i ett första steg systematiskt informera om grundläggande krav om energihushållning och senare vid behov ställa krav på åtgärder för att minska utsläppen.

Köldmedier i kylaggregat kan innehålla miljöfarliga fluorerade växthusgaser. De bidrar till växthuseffekten på liknande sätt som koldioxid, och vissa av de fluorerade växthusgaserna har en mycket starkare effekt än koldioxid. Användningen är reglerad vad gäller installationer, läckagekontroller, hur man rapporterar och vem som har ansvar för det, i syfte att utsläppen ska minska. Miljökontoret hanterar stora datamängder i köldmedierrapporteringen. Vi ser att automatisering av vissa moment skulle kunna frigöra tid för mer uppföljning av läckage samt mer fokus på de verksamheter som inte sköter rapporteringen korrekt. Vi vill därför undersöka möjligheter till automatisering med hjälp av enklare AI.

Målet bidrar till:

Miljö- och klimatstrategin: Målområde *klimatneutralt Södertälje*, mål 2.4

Nämndmålet indikatorer	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Utförd energitillsyn, andel av planerad	saknas	100%	100%	100%	Castor

Uppföljning av nämndmålet

Uppföljning görs till delårsrapporter per april och augusti samt i årsrapport. För att målet ska bedömas uppfyllt ska indikatorn bedömas som grönt.

Uppföljning av KF-mål 6

Nämndens status för KF-målet tas fram i en samlad kvalitativ bedömning av hur väl nämndmålen uppfylls tillsammans med andra faktorer inom nämndens verksamhet som kan ha betydelse för det övergripande KF-målet.

KF-mål 7: Södertälje kommuns invånare lever i ett attraktivt och ekologiskt hållbart samhälle

Det ekologiskt hållbara samhället är en förutsättning för vår långsiktiga överlevnad och välfärd. Det gör även vår kommun attraktiv att bo i, med vackra miljöer, friska sjöar och ren luft att andas. Värden av ekosystemtjänster ska därför alltid beaktas i samhällsplaneringen. Den biologiska mångfalden ska gynnas samtidigt som tätortsnära natur och grönområden tas tillvara för rekreation och friluftsliv. Genom kommunens måltidsverksamhet och odlingsstrategi stärks förutsättningarna att leva hållbart i kommunen. Vatten spelar en central roll i Södertälje, med sin kust och många vattendrag. För att säkerställa dricksvatten av god kvalitet, friska sjöar och hav som ger möjlighet till bad och fiske, ska arbetet med att förbättra vattenkvaliteten fortsätta. För att främja en god hälsa ska luftkvaliteten i staden förbättras och arbetet med giffria miljöer fortsätta.

Miljönämndens mål under KF mål 7

MN mål 7.1: Yt- och grundvatten har god status

God status ska uppnås i alla vattenförekomster enligt EU:s vattendirektiv. Miljönämnden har ett övergripande ansvar för vattenplaneringen i kommunen. Under 2024 ska näringsläckaget från botten åtgärdas i Måsnaren. Projektet sker i samverkan med Nykvarn. Statsbidrag är beviljat för åtgärdsprojektet.

Huvudfokus i åtgärdsarbetet de närmaste åren är att uppnå god status i vattenförekomster som ligger inom de avrinningsområden där åtgärdsprogram hittills är framtagna dvs Moraån, Bränningeån, Tumbaån, Åbyån, Skillebyån, Trosaån, Mölnboån. I nuläget ser vi inte behov av att ta fram fler åtgärdsprogram. I ett flertal av de övriga 14 avrinningsområdena finns inte samma åtgärdsbehov då vattenförekomster inom dessa områden i hög utsträckning har god status. I

dessa avrinningsområden handlar det mer om att prioritera åtgärder i sjöar och vattendrag för att främja biologisk mångfald.

Målet bidrar till: Vattenplanens genomförande. Miljö- och klimatstrategin - mål *Grönt Södertälje - Ekosystemen är långsiktigt hållbara*

MN mål 7.1. Indikatorer	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Andel sjöar med god status (%)	58,8*	58,8	Öka med en sjö	Öka med en sjö	Kolada
Andel vattendrag med god status (%)	0*	0	0	Öka med ett vattendrag	Kolada
Andel grundvattenförekomster med god status (%)	96,2*	96,2 (inte försämrats)	96,2	96,2	Kolada

*) Nov 2023

Aktiviteter

- Åtgärda internbelastningen i Måsnaren genom behandling av bottensediment med aluminiummineral.
- Anlägga våtmark vid Skillebyåns mynning.

Uppföljning av nämndmålet

Uppföljning av indikatorer sker årsvis. Status på aktiviteter följs upp månadsvis och rapporteras till delårsrapporter samt årsrapport. Riktvärden är oförändrade för 2024 därför att det tar troligen flera år innan effekten av åtgärder är avläsbar med indikatorerna. Vi använder i stället aktiviteter för att mäta måluppfyllelsen för 2024. För att målet ska bedömas som uppfyllt ska minst en av aktiviteterna vara genomförd och den andra ha minst status gult.

MN mål 7.2: Goda förutsättningar för biologisk mångfald

Att skydda natur genom att inrätta naturreservat och biotopskydd är viktigt i arbetet för biologisk mångfald. För att värna och stärka biologisk mångfald över tid krävs dock en funktionell grön infrastruktur på landskapsnivå. Det räcker inte med öar av naturreservat för att värna den biologiska mångfalden utan hänsyn till biologisk mångfald behöver vara en naturlig kvalitet i den generella landskapsförvaltningen. Spridningsmöjligheter genom sammanhängande landskap och naturtyper behöver finnas kvar och stärkas i delar där den är svag.

Vi söker möjligheter till samverkan med andra markägare i landskapsförvaltningen. Naturvårdande insatser som biotopvård, åtgärder för hotade arter och inventering av invasiva arter görs fortlöpande. Betesmarker har stort värde för biologisk mångfald och för landskapsbildningen. Vi håller fortsatt igång beteshävdningen i ett flertal områden genom avtal med djurägare som får ersättning för detta. I förvaltningen av kommunens naturreservat har vi också ett tydligt fokus på att gynna friluftslivet samt att öka både fysisk och informativ tillgänglighet till fina naturområden.

Målet bidrar till: Miljö- och klimatstrategin mål *Grönt Södertälje - Ekosystemen är långsiktigt hållbara*. Grönstrategin målområde 1 - *Bevarad och stärkt biologisk mångfald* - samt målområde 2 - *Gröna miljöer för hälsa och välbefinnande*. Folkhälsostategin målområde – *Boende och boendemiljöer*, mål G – *fysiska miljöer som främjar aktivitet*, samt målområde – *Hälsosamma levnadsvanor*, mål I – *Den fysiska aktiviteten bland kommunens invånare ska öka*

MN mål 7.2. Indikatorer	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Andel skyddad natur av kommunens yta, %	9,2*	öka	öka	öka	Kolada
Antal kommunala naturreservat	10*	12	12	13	Mk
Antal biotopskyddsområden	1*	1	2	2	Mk
Areal betad mark på mark som nämnden förvaltar	138**	Kompletteras (***)			Mk

*) 2022

**) 2023

***) Riktvärde tas fram i samband med första uppföljningen under 2024.

Aktiviteter

- Genomföra en förstudie över hela kommunens landskap för att belysa kännedom om och behov av ytterligare analyser gällande grön infrastruktur och spridningssamband.
- Ta fram förslag till handlingsplan 2025–2028 för värdefull natur som inkluderar skydd och utveckling av natur- och friluftsområden med utgångspunkt i kommunens grönstrategi.

Uppföljning av nämndmålet

Uppföljning av indikatorer sker årsvis. Status på aktiviteter följs upp månadsvis och rapporteras till delårsrapporter samt årsrapport. För att målet ska bedömas som uppfyllt ska minst tre av indikatorerna bedömas som grönt samt aktiviteten om förstudie vara genomförd och aktiviteten om handlingsplan ha minst status gult.

MN Mål 7.3: Mängden av hälso- och miljöfarliga ämnen i samhället minskar årligen

För att nå ett långsiktigt hållbart samhälle krävs avgiftning av kretsloppen där gamla föroreningar tas om hand samtidigt som de hälso- och miljöfarliga ämnen som nu är i omlopp lämnar samhället på ett säkert sätt.

Kommunerna har ansvar för att inventering, undersökning och åtgärder av förorenade områden drivs framåt på lokal nivå. Det finns en framtagna handlingsplan om förorenade områden i Södertälje kommun, med syftet att nå det nationella målet att samtliga områden ska ha åtgärdats till år 2050. Det krävs en ökad tillsynstakt för att uppnå detta, samt rutiner och system för kommunikation och samverkan inom kommunkoncernen i ärenden som gäller efterbehandling

och inventering enligt den nationella MIFO-metodiken. Under 2024 kommer vi att uppdatera och börja implementera handlingsplanen, samt prioritera tillsyn på förorenade områden.

Miljökontoret kan fördjupa kemikalietillsynen genom att utföra viss tillsyn på kemiska produkter med stöd av EU:s REACH-förordning. Det kan till exempel gälla användning av särskilt farliga ämnen som omfattas av tillståndskrav. Detta är ett svårt område med stort behov av vägledning.

Miljökontoret kommer även att delta i två nationella samverkansprojekt under 2024 angående tillsyn av varor och kemikalier. Tillsyn av varor och kemiska produkter i butiksledet är viktigt eftersom konsumtionen, såväl privat som yrkesmässig, bidrar till en global och diffus spridning av farliga kemiska ämnen. Trots detta är det vanligt att denna tillsyn blir nedprioriterad eftersom den behöver ske i samverkan och i större skala för att bli effektiv i förhållande till arbetsinsatsen.

Målet bidrar till: Miljö- och klimatstrategin: Målområde 4 - *Cirkulärt Södertälje*, mål 4.2

Aktiviteter:

- Aktiviteterna enligt handlingsplanen för förorenade områden utförs enligt tidplan
- Miljökontoret deltar i Kemikalieinspektionens samverkansprojekt om tillsyn på kemikalier i varor
- Miljökontoret deltar i Läkemiddelsverkets samverkansprojekt om tillsyn på tatueringsfärger

Uppföljning av nämndmålet

Målet följs upp genom bedömning av om planerade aktiviteter genomförs. Status på aktiviteter följs upp månadsvis och rapporteras i delårsrapporter samt årsrapport. För att målet ska bedömas som uppfyllt ska minst två av aktiviteterna vara genomförda och den tredje bedömas ha status gult.

Uppföljning av KF-mål 7

Nämndens status för KF-målet tas fram i en samlad kvalitativ bedömning av hur väl nämndmålen uppfylls tillsammans med andra faktorer inom nämndens verksamhet som kan ha betydelse för det övergripande KF-målet.

Målområde – Ekonomiskt hållbara Södertälje

Ekonomi är ett verktyg för att uppnå social och ekologisk hållbarhet. Ett starkt näringsliv och hög grad av förvärvsarbete och sysselsättning skapar förutsättningar för tillväxt och ekonomisk hållbarhet. Södertälje har ett unikt geografiskt läge och en stark forsknings- och innovationskultur. Med både småföretagande och konkurrenskraftig exportindustri bidrar Södertälje kommun till svensk tillväxt. Med en mångfald av arbetstillfällen bidrar Södertälje kommun även till en ekonomisk hållbarhet i regionen. En långsiktigt hållbar ekonomi är grunden för att säkra framtidens välfärd. Södertälje kommuns ekonomi ska präglas av ordning och reda samt hög effektivitet.

Kommunfullmäktige har fastställt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning vilket handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och längre perspektiv och att varje generation ska bära sina egna kostnader. De tjänster som kommunen ska tillhandahålla och de satsningar som görs ska hålla under överskådlig tid.

KF-mål 8: Södertälje kommun har god ekonomisk hushållning

God hushållning och långsiktig ekonomisk hållbarhet ska råda i hela kommunkoncernen. Verksamheterna ska bedrivas ändamålsenligt och effektivt. Alla delar i kommunkoncernen ska vara framåtsyftande i sina ekonomiska åtaganden och sträva efter att inte lämna över kostnader och svåra prioriteringar till kommande generationer.

Ordning och reda i ekonomin är en förutsättning för kvalitetsutveckling i verksamheter, för såväl kommunala utförare och kommunala bolag, som för verksamheter som på kommunens uppdrag bedrivs av privata utförare.

Miljönämndens mål under KF mål 8

MN mål 8.1: Miljönämnden har en god ekonomisk hushållning

Miljönämnden ska ha en god ekonomisk hushållning, med stabil ekonomi samtidigt som planerad verksamhet kan fullföljas och målen uppnås. Miljökontoret strävar efter att handla inom avtal. Det är dock inte möjligt att uppnå 100 procent avtalstrohet eftersom vi behöver köpa in udda varor och tjänster som inte finns inom befintliga avtal och samtidigt rör för små volymer för att upphandlas.

MN mål 8.1 Indikatorer	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Budgetföljsamhet, % <100= underskott, >100=överskott	106,0*	100	100	100	ERP
Avtalstrohet inom påverkbar inköpsvolym, %	83**	84	85	85	Telge Inköp

*) Årsrapport 2022

***) Inköpsrapport helår 2021. Inköpsrapporten för helåret 2022 innehöll felaktigheter som gav ett missvisande resultat.

Det saknas även inköpsrapporter för huvuddelen av 2023 på grund av tekniska svårigheter.

Uppföljning av nämndmålet

Budgetföljsamhet följs upp månadsvis. Avtalstrohet följs upp i den takt som inköpsrapporter från Telge Inköp blir tillgängliga. För att målet ska bedömas uppfyllt ska indikatorn om budgetföljsamhet bedömas som grönt och indikatorn om avtalstrohet bedömas som minst gult.

MN mål 8.2: Tillsyn och kontroll finansieras via avgifter

Myndighetsutövningen ska vara avgiftsfinansierad enligt lagstiftningen. Det förutsätter att avgiftsnivåerna följer kostnadsutvecklingen. Avgifterna ska motsvara kostnaden för genomförd tillsyn och prövning. Myndighetsuppdraget innefattar även några uppgifter som ska vara anslagsfinansierade, vilket gör att avgiftsfinansieringen inte förväntas uppnå 100 procent.

MN mål 8.2. Indikatorer	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Självfinansieringsgrad Miljö och Hälsa	68*	70	72	75	Nyckeltal MSL
Självfinansieringsgrad Livsmedelskontroll	75*	80	82	85	Nyckeltal MSL

*) Nyckeltalsrapport för 2022

Uppföljning av nämndmålet

Uppföljning av indikatorer sker årsvis baserat på föregående års utfall. För att målet ska bedömas som uppfyllt ska minst en av indikatorerna bedömas som grönt samt den andra bedömas som gult.

Uppföljning av KF-mål 8

Nämndens status för KF-målet tas fram i en samlad kvalitativ bedömning av hur väl nämndmålen uppfylls tillsammans med andra faktorer inom nämndens verksamhet som kan ha betydelse för det övergripande KF-målet.

KF-mål 9: Södertälje kommun arbetar effektivt

Södertälje kommun ska präglas av ordning och reda samt hög effektivitet. För att bygga vår gemensamma framtid är det viktigt att arbeta med en ansvarsfull resursanvändning. Kommunen ska ligga i framkant när det gäller kloka beslut och innovativa lösningar med fokus på långsiktig utveckling och förbättringar för Södertäljeborna.

Södertälje kommuns verksamheter ska hela tiden sträva efter att identifiera och genomföra möjliga effektiviseringar för att undvika onödiga kostnader. Kommunen ska arbeta på ett resurs- och tidseffektivt sätt och säkerställa verksamheternas kvaliteter.

MN mål 9.1: Effektiv handläggning och resurseffektivt utvecklingsarbete

Miljönämnden arbetar sedan många år fortsatt systematiskt med att årligen söka bidrag i de statliga bidragsprogrammen LOVA (lokala vattenvårdsåtgärder) och LONA (lokala naturvårdsåtgärder) för att växla upp våra insatta medel till det dubbla eller mer. En nyckelfaktor är att vi kan visa stegvisa konkreta resultat, där ett genomfört steg motiverar tilldelning av bidrag även för nästa steg. Vi söker 10 nya projekt inför 2024. Med stöd av de statliga bidragen kan vi fortsätta hålla en bra takt och bra kvalitet i utvecklingsarbetet, som utgör en stor del av nämndens löpande verksamhet.

Inom naturvården går vi över mer och mer till att lägga ut externa uppdrag i stället för att göra praktiska åtgärder i egen regi. Större och mindre uppdrag utförs av entreprenörer och Telge tillväxt. Det innebär rätt kompetens på rätt jobb vilket som regel bidrar till högre effektivitet.

Vi har etablerat kontakt med en privat markägare i kommunen och skrivit avtal om att finansiera våtmarker på dennes mark under 2023–2024, med stöd av kommunala medel och statsbidrag som vi förmedlar. Markägaren tar själv ansvar för både anläggande och drift, vilket blir mer resurseffektivt jämfört med när miljökontoret anlägger våtmarker i egen regi. På det sättet kan vi få ut lika mycket eller mer klimat- och miljönytta med nyttjande av mindre resurser.

På myndighetssidan kan samverkan med andra kommuner bidra till en effektivare resursanvändning. Miljökontoret kommer ta över utförandet av livsmedelskontroll och tillsyn över receptfria läkemedel från Salems kommun genom avtal från och med 2024 för att balansera resursbehovet då ny lagstiftning 2024 medför stora osäkerheter kring resursbehov inom livsmedelskontrollen. Det pågår diskussioner om ett samverkansavtal med Botkyrka kommun för ömsesidigt stöd kring vissa typer av ärenden eller för att nyttja varandras specialistkompetenser. På så sätt kan vi klara uppdraget även om vi inte kan ha full kompetensförsörjning själva.

Effektivare huvudprocesser inom kontoret medger att den årliga volymökningen i ärendeinflödet kan hanteras inom befintlig bemanning. Här ligger till exempel att införa e-tjänster som säkerställer kompletta underlag i ärenden. Volymökningen beror på att Södertälje får fler företag, och fler invånare. Handläggning av ansökningar inom vårt myndighetsuppdrag ska vara effektiva och samtidigt rättssäkra så att den sökande får sitt ärende prövat på ett bra sätt. Vi ska driva ärendet framåt för att ta beslut inom rimlig tid.

Det ekonomiska effektiviseringskravet för 2024 har fördelats ut på alla nämndens verksamhetsområden och inryms genom små ändringar i många poster.

MN mål 4.1. Indikatorer	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Handläggningstid lantmäteriförrättningar (antal veckor från ärende inkommer till avslut, median) Se förklaring nedan.	19*	22 eller lägre	22 eller lägre	22 eller lägre	KLM system
Handläggningstid enskilda avlopp, beslut inom 10 v från ärende inkommer (andel av ärenden)	64**	68	75	80	Castor

*) Jan-nov 2023

***) Utfall 9 feb-31 okt 2023, med bemanning återställd efter vakanser

Förklaring av riktvärde: Indikatorn om handläggningstid är ett av flera nyckeltal kring handläggningstider som samtliga 39 kommunala lantmäterimyndigheter redovisar gemensamt sedan 2019. Förrättningar varierar mycket i komplexitet. Det ingår vanligen flera steg med återkoppling mellan flera parter som ska få tid att svara. Erfarenhetsmässigt är mediantiden 22 veckor ett lämpligt riktvärde med normalt antal av olika typer av ärenden. Det innebär att handläggningen kan löpa på med rättssäker hantering utan kötid. Under 2022 uppnådde 8 av de 39 kommunala lantmäterierna mediantiden 22 veckor eller lägre.

Aktiviteter:

- Genomföra utvecklingsprojekt med stöd av LOVA- och LONA-bidrag.
- Få minst en våtmark anlagd av privat markägare på dennes mark genom avtal om finansiellt stöd.
- Inleda livsmedelskontroll i Salems kommun som uppdragsverksamhet enligt nytt avtal.

Uppföljning av nämndmålet

Uppföljning av effektiv handläggning görs med indikatorerna. Resurseffektivt utvecklingsarbete följs upp genom bedömning av om planerade aktiviteter genomförs. Uppföljning görs till delårsrapporter och årsrapport. För att målet ska bedömas som uppfyllt ska minst en av indikatorerna bedömas som grönt och den andra som gult, samt två av aktiviteterna vara genomförda och den tredje ha status minst gult.

Uppföljning av KF-mål 9

Nämndens status för KF-målet tas fram i en samlad kvalitativ bedömning av hur väl nämndmålet uppfylls tillsammans med andra faktorer inom nämndens verksamhet som kan ha betydelse för det övergripande KF-målet.

KF-mål 10: Södertälje kommun kan rekrytera, behålla och utveckla medarbetare med rätt kompetens

Södertälje kommun ska vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare. Kommunen ska erbjuda utvecklande arbetsplatser, en bra arbetsmiljö och ett gott ledarskap samt villkor och förmåner som gör att vi kan rekrytera, behålla och utveckla medarbetare. Södertälje kommuns medarbetare ska ha rätt kompetenser för uppgiften och erbjudas utvecklingsmöjligheter. Förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang ska fortsätta stärkas.

Det är av största vikt att säkra tilliten till den kommunala organisationens förvaltning och bolag. Kommunen ska som ett led i det stärka arbetet med bakgrundskontroller, bland annat för att motverka organiserad brottslighet.

Kontorets arbete med kommunfullmäktiges mål 10

Kontorets indikatorer	Ingående värde	Riktvärde 2024	Riktvärde 2025	Riktvärde 2026	Källa
Kontorets Medarbetarengagemang (HME) - Totalindex	87*	Öka/ oförändrat	Öka/ oförändrat	Öka/ oförändrat	Zondera
Personalomsättning (%) (Kontoret)	12,1**	Minska	Minska	Minska	HR
Heltidsarbetande (%) (Kontoret)	98,2**	Oförändrat	Öka/ oförändrat	Öka/ oförändrat	HR
Sjukfrånvaro (%) (Kontoret)	2,6**	Minska/ oförändrat	Minska/ oförändrat	Minska/ oförändrat	HR

*) 2023

**) Personalrapport per 2023-08-31

Miljökontorets arbete med KF mål 10

Miljökontoret har under många år haft svårigheter att rekrytera erfarna medarbetare. Tyvärr har läget inte förbättrats. Vi ser nu att det även råder stor brist på nytutexaminerade universitets- eller högskoleutbildade inom miljöområdet i hela landet. Miljökontoret kommer framåt behöva vidareutbilda medarbetare i större omfattning för att klara myndighetsuppdraget och måluppfyllelsen. Frågan är aktuell inom SKR och även inom länet där vi arbetar med att försöka påverka lärosäten att anpassa utbildningarna bättre efter våra behov. En ansökan om att starta en YH-utbildning till miljöinspektör har genomförts genom Campus Telge, där besked kommer i januari. Utbildningen skulle ge möjlighet för befintliga medarbetare att bli delaktiga på olika sätt.

Arbetsmarknaden för erfarna inspektörer är god vilket återspeglas i vår relativt höga personalomsättning. Vi konkurrerar med andra kommuner, statliga och regionala myndigheter och privata företag. Lönen är en konkurrensfaktor och vi behöver fortsatt se till att vi kan erbjuda bra arbetsvillkor.

Återkommande vakanser påverkar befintliga medarbetares arbetsbelastning och bidrar till risk för stress. Medarbetare har inte alltid den kompetens och erfarenhet som krävs i komplicerade

och svåra ärenden. Vi behöver fortsätta att skapa förutsättningar för varje medarbetare att kunna utföra sitt uppdrag och för att nå målen. Ett nära ledarskap är viktigt för att skapa tillit, trygghet och förståelse för helheten. Kompetensplanering sker på individnivå för att fånga upp de utvecklingsbehov som finns för att klara uppdraget.

Med återkommande rekryteringar är introduktionen av nyanställda mycket viktigt. En bra introduktion ökar sannolikheten att en ny medarbetare trivs, känner tillhörighet och snabbt kan komma in i arbetet. En förbättrad intern introduktionsplan har tagits fram och använts under delar av 2023. Introduktionsplanen behöver utvärderas och följas upp under 2024.

HME-resultatet är trots allt relativt högt vilket visar att vi är på rätt väg. Medarbetare trivs på miljökontoret. Arbetsglädje mäts veckovis i respektive arbetsgrupp på tavelmöten och sammanställs vid ledningsgruppens driftmöten var 14:e dag. Kontoret behöver stärka de delar som handlar om uppföljning och visualisering av målen, så att alla medarbetare lättare kan se hur deras insats bidrar till måluppfyllelsen.

Aktiviteter

- Följa upp och utvärdera introduktionsplanen
- Ta fram struktur för digital uppföljning och visualisering av mål
- Ta aktiv del i forandet av YH-utbildningen

Uppföljning av KF mål 10

Uppföljning av indikatorer sker till delårsrapporter samt årsrapport. Status på aktiviteter följs upp månadsvis. För att målet ska bedömas uppfyllt ska minst tre av indikatorerna bedömas som grönt och den fjärde som minst gult, samt minst en av aktiviteterna vara genomförda.

1.5 Kommunfullmäktiges nämndspecifika fokusområden

I Mål och Budget 2024 har kommunfullmäktige fastställt följande nämndspecifika fokusområden.

Nämndspecifika fokusområden 2024	Beskrivning	Avrapporteras
Utveckla naturvården för att tillgängliggöra naturen och friluftslivet för fler och stärka arbetet med kommunala naturreservat	Ta fram nya sträckor på Kustleden och ta över förvaltningen av Ekoleden vid Järna. Fortsatt utveckling av Logsjön som natur- och friluftsområde. MN mål 7.2	Delår- och årsbokslut
Värna om den biologiska mångfalden och värdefulla naturmiljöer	Förtydliga hur förutsättningar för biologisk mångfald beaktas i skogsförvaltningen. MN mål 7.2	Delår- och årsbokslut
Utveckla Naturskolan för att nå fler inom skolan och även pröva att nå nya målgrupper	Utveckla kommunikationen mot skolorna och öka Naturskolans synlighet i samhället. MN mål 1.1	Delår- och årsbokslut
Utveckla kommunens arbete med sjöar och vattendrag och hålla en hög takt i åtgärdsarbetet som till exempel nya våtmarker.	Åtgärda internbelastningen i Måsnaren. Anlägga en våtmark vid Skillebyåns mynning. Genomföra åtgärder som minskar externbelastningen inom Åbyåns avrinningsområde. MN mål 7.1	Delår- och årsbokslut
Utveckla tillsynen avseende aktörer inom avfallskedjan.	Uppsökande tillsyn. Starta möjlighet till anonym digital anmälan. Etablera arbetsformer för samordnad tillsyn ihop med samhällsbyggnadskontoret. MN mål 4.1	Delår- och årsbokslut
Bedriva tillsyn på ett effektivt och rättssäkert sätt och med gott bemötande.	Fortsätta arbetet med att utveckla och tillämpa tillsyns- och samtalsmetodik. Ge information och rådgivning i tillräcklig utsträckning. MN mål 5.1 och 9.1.	Delår- och årsbokslut
Fortsätta det myndighetsgemensamma arbetet mot välfärdsbrott – PAX.	Ingår som en del i vårt ordinarie arbete. Avfallsbrott, uppsökande tillsyn samt fusk inom livsmedelsbranschen är prioriterat. Samarbete mellan myndigheter är en förutsättning för att få effekt. MN mål 4.1 och 4.2	Delår- och årsbokslut

1.6 Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden

I Mål och Budget 2024 har kommunfullmäktige givit miljönämnden följande uppdrag.

Uppdrag 2024	Beskrivning	Avrapporteras
Som ett led i det långsiktiga arbetet med livsmedelsförsörjning, ökad kunskap och att främja odling ska former och möjligheter framåt för naturskola med odlingsfokus utredas, som komplement till befintligt koncept.	Miljökontoret kommer under 2024 att utreda målgrupper och tänkbara upplägg i en förstudie, i samverkan med andra verksamheter och aktörer.	Delår- och årsbokslut

1.7 Nämndens systematiska kvalitetsarbete

Inom miljökontoret arbetar vi målmedvetet med att utveckla kvaliteten i verksamheten, de tjänster och den service som vi erbjuder. Ledstjärnor i detta arbete är vår värdegrund - medborgaren först, respekt för individen, mer än förväntat, samt att vi alltid utgår från samhällsuppdraget och ser olikheter som en styrka.

När vi kan tillgodose behov och leva upp till förväntningarna hos medborgare, medarbetare och uppdragsgivare har vi hög kvalitet på vår verksamhet. Därför arbetar vi kontinuerligt med att utveckla kvaliteten i våra verksamheter.

Vi leder enligt LEAN-filosofin vilket innebär att verksamhetens processer är utgångspunkten för ett kontinuerligt förbättringsarbete. Målsättningen är att alla medarbetare känner kontroll över sin arbetssituation samt upplever och bidrar till att alla trivs och bidrar till verksamhetens resultat och utveckling.

Det vardagliga kvalitetsarbetet bedrivs i arbetsgrupperna. Medarbetarna bidrar till förbättringar genom att lyfta avvikelser som analyseras och leder till lämpliga åtgärder för att inte avvikelser ska uppstå igen. På kontorsövergripande nivå arbetar kontoret med klarspråk för att förbättra kommunikationen.

Tillsyns- och samtalsmetodiken (MI) leder till ökad kvalitet i möten med verksamhetsutövare och medborgare. Kontorets verksamhetsutvecklare och systemförvaltare ansvarar för utveckling av kvalitetsarbetet på en övergripande nivå.

1.8 Ekonomi

1.8.1 Internbudget

Nedan följer nämndens internbudget 2024, budgeterat per verksamhetsområde. Den första tabellen visar fördelning av nämndbidrag. Den andra tabellen visar nämndens totala budget inräknat externa intäkter. Avrundningseffekter gör att värdena i tabellerna i vissa fall inte går jämnt upp. Cirka 60 procent av nämndens kostnader finansieras med intäkter.

Verksamhetsområde (mnkr)	Nämndbidrag 2023	Förslag	
		nämndbidrag 2024	Förändring mellan åren
Nämnden	0,8	0,8	0,0
Övergripande/stab	1,0	1,0	0,0
Kommunala lantmäterimyndigheten	0,0	0,0	0,0
Miljö och Hälsa samt vattenskydd (mynd)	7,7	7,7	0,0
Livsmedelskontroll	2,0	1,9	-0,1
Ekologi och vatten, ordinarie drift	2,2	2,9	0,7
Ekologi och vatten, utvecklingsprojekt	2,3	1,5	-0,9
Natur och friluftsliv inkl utvecklingsprojekt	3,9	3,6	-0,2
Naturskolan	3,2	3,2	0,0
Viltvård	0,4	0,4	0,0
Skogsförvaltning	0,5	0,9	0,4
Övrigt (semesterskuld justering)	0,0	0,0	0,0
Nämnden totalt, kommunbidrag	23,94	23,85	-0,09

Verksamhet (mnkr)	Budget 2023		Förslag budget 2024		Förslag budget 2024
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Nämnd- bidrag
Nämnden	0,0	-0,8	0,0	-0,8	0,8
Övergripande/stab	0,0	-1,0	0,0	-1,0	1,0
Kommunala lantmäterimyndigheten	6,7	-6,7	6,5	-6,5	0,0
Miljö och Hälsa samt vattenskydd (mynd)	12,7	-20,4	13,7	-21,4	7,7
Livsmedelskontroll	5,8	-7,7	6,2	-8,0	1,9
Ekologi och vatten, ordinarie drift	0,1	-2,3	0,1	-3,0	2,9
Ekologi och vatten, utvecklingsprojekt	2,9	-5,3	7,3	-8,8	1,5
Natur och friluftsliv, inkl utvecklingsprojekt	0,0	-3,9	0,0	-3,7	3,6
Naturskolan	0,0	-3,2	0,0	-3,2	3,2
Viltvård	0,4	-0,8	0,5	-0,8	0,4
Skogsförvaltning	2,2	-2,7	1,6	-2,5	0,9
Övrigt (semesterskuld justering)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nämnden totalt	30,9	-54,8	35,9	-59,4	23,9

Nämndens totala budgetram uppgår till 23,85 mnkr för 2024, det är en förändring med totalt -0,09 mnkr jämfört med 2023. Förändringen består av +0,04 mnkr i lokalkompensation, +0,8 mnkr i uppräknings för löner och priser, -0,4 mnkr i effektiviseringskrav samt -0,5 mnkr från en riktad satsning under 2022–2023 på medfinansiering i projekt, vilken utgår.

Nämndens egen budget

Nämndens egna kostnader är även under 2024 lägre än normalt därför att arvodet till ordföranden utgår, då denne har arvode från ett annat förtroendeuppdrag. Det tillgängliga utrymmet om 0,4 mnkr omfördelas för året till utvecklingsprojekt inom Ekologi och Vatten.

Kommunala lantmäterimyndigheten

Kommunala lantmäterimyndigheten är fortsatt helt intäktsfinansierad och har inget nämndbidrag. Ärendeinflödet väntas bli något lägre vilket ger en något mindre omfattning på verksamheten.

Miljö och Hälsa samt vattenskydd (mynd)

Tillsynsenheten Miljö och Hälsa har nämndbidrag på samma nivå som 2023, medan ökade kostnader i huvudsak täcks med ökade intäkter.

Livsmedelskontroll

Livsmedelskontrollens intäkter väntas öka genom avtalet med Salems kommun att utföra livsmedelskontroll åt dem. Avgiftsintäkterna för 2024 är en mycket osäker skattning, då ändrad lagstiftning innebär att det införs en ny klassning av alla livsmedelsföretag samtidigt med en övergång till att alla avgifter för livsmedelskontroll ska debiteras i efterhand.

Ekologi och vatten, ordinarie drift

Personalförstärkning inom Ekologi och Vatten innebär att nämndbidrag om 0,7 mnkr omfördelas från projektbudgeten till personalbudgeten som ligger i ordinarie drift.

Ekologi och vatten, utvecklingsprojekt

Nämndbidraget för utvecklingsprojekt inom Ekologi och Vatten minskar, dels därför att ett tidsbegränsat anslag för medfinansiering i projekt har utgått, med -0,5 mnkr, dels att nämndbidrag omfördelas från projekt till personal med -0,7 mnkr. Nämndbidraget förstärks samtidigt med 0,4 mnkr för att möjliggöra ytterligare åtgärder, disponering av de 0,4 mnkr hanteras vidare i samband med delårsbokslut.

Natur och friluftsliv, inklusive utvecklingsprojekt

Ordinarie driftsbudget ligger på samma nivå som 2023. Utvecklingsprojekt inom Natur och friluftsliv finansieras i ordinarie driftbudget.

Skogsförvaltning

Intäkterna sänks i viss mån samtidigt som nämndbidraget höjs jämfört med 2023. Budgeten är satt delvis utifrån analys av utfallet under senaste åren där verksamheten haft underskott, och delvis utifrån planer på att pröva andra skötselåtgärder. I kostnadsbudgeten ingår personal, kostnader för att generera intäkterna samt kostnader för andra skötselåtgärder till stöd för ökad tillgänglighet, rekreation och friluftsliv. Det uppdrag som fanns med även i föregående verksamhetsplan avseende skogsförvaltningen rapporteras under våren till nämnden och hanteras där innan eventuella förändringar görs avseende skötselåtgärder. I rapporteringen ska bland annat framgå hur eventuella förändringar på lång och kort sikt påverkar skogsbruksplan, skogsinnehav, tillväxt, avverkningsplaner, skogen som kolsänka samt ekonomiska konsekvenser som behov av nämndbidrag framöver. Samverkan mellan skogsförvaltare, naturvårdare, kommunekolog och vattenstrateg ska fördjupas i planeringen av skogsförvaltningen.

1.8.2 Investeringar

Miljönämnden har ingen budget för reinvesteringar eller lokalinvesteringar under budgetperioden.

Nyinvesteringar

I tabellen nedan följer samtliga nyinvesteringar för nämnden planerade enligt Mål och Budget 2024–2026.

Nyinvesteringar mnkr	2024	2025	2026
Åtgärder mot internbelastning Måsnaren	9,5		
Åtgärder mot internbelastning Kyrksjön		7,5	
Åtgärder mot internbelastning Sillen			7,5
Våtmark vid Skillebyåns mynning	2,0		
Måsnaren –vattennivå samt fria vattenvägar för fisk Moraåns avrinningsområde – externbelastning Fördelning av budget mellan dessa är ännu inte helt klar.		3,0	
Totalt	11,5	10,5	7,5

Nämnden har tre nyinvesteringsprojekt över 3 miljoner kronor. Dessa är miljöinvesteringar som syftar till att uppnå god vattenstatus. Alla tre projekten handlar om att göra åtgärder mot internbelastning, det vill säga hindra att övergödande näringsämnen läcker från sjöbotten ut i sjöns vatten. Anläggandet kommer sannolikt ske på samma sätt i alla tre projekten, genom aluminiumbehandling av sjöbotten där bottensedimenten läggs fast med en fällningssubstans som sprutas in.

Åtgärder mot internbelastning i sjön Måsnaren

Stora och Lilla Måsnaren ingår i projektet, där åtgärden består huvudsakligen av aluminiumbehandling av sjöbotten vilket eventuellt kompletteras med andra åtgärder i Lilla Måsnaren. Behandlingen sker från båt under några månaders tid. Projektet sker i samverkan med Nykvarns kommun, som också medfinansierar. Budgeten avser Södertäljes andel av totalkostnaden. Statsbidrag (LOVA) är tilldelat för projektet.

Åtgärder mot internbelastning i Kyrksjön

Investeringsprojektet om Kyrksjön innebär aluminiumbehandling av sjöbotten. Parallellt görs även åtgärder i avrinningsområdet som ska minska nytillskott av övergödande ämnen, så kallad extern belastning, för att åtgärden mot internbelastning ska ha långvarigt hållbar effekt. Eftersom Kyrksjön ligger helt inom Södertälje kommun ingår ingen samverkan med andra kommuner i detta fall.

Åtgärder mot internbelastning i sjön Sillen

Åtgärder i sjön Sillen blir ett stort samverkansprojekt mellan flera kommuner som delar avrinningsområden till sjön, och möjligen även andra lokala och regionala parter. Avtalen kring detta är inte slutförda. Vilka åtgärdstekniker som ska användas behöver utredas vidare med förstudier och detaljprojektering. Budgetposten avser Södertäljes andel av den uppskattade totala kostnaden.

1.8.3 Statsbidrag och återsökningar

Har följer de statsbidrag som nämnden tilldelats eller sökt för år 2024.

Statsbidrag	Beskrivning av projekt, syfte Koppling till mål	Projektnummer Bidrag totalt	Använt t om 2023	Ingår i budget 2024	Berörd vht
LONA	Utökning av naturreservat i Öbacken-Bränninge MN mål 7.2, MN fokusområde	Nr:74070 255 tkr, för 2021–2024 Tilldelat, pågår	0	JA	26320
LONA	Förslag till nytt naturreservat i Vasaskogen MN mål 7.2, MN fokusområde	Nr:74071 255 tkr, för 2021–2024 Tilldelat, pågår	0	JA	26320
LOVA	Minskat näringsläckage Hölö ridklubb MN mål 7.1, MN fokusområde	Nr:74081 120 tkr, för 2022–2024 Tilldelat, pågår	0	JA	26320
LOVA	Åtgärder mot internbelastning i sjöar MN mål 7.1, MN fokusområde	Nr:74082/ IV24-05, IV24-04 5 005 tkr, för 2022–2025 Tilldelat, pågår	1 030	JA	26320
LONA	Kunskapsunderlag för planering av grön infrastruktur och naturvård MN mål 7.2, MN fokusområde	Nr:74088 450 tkr, för 2022–2024 Tilldelat, pågår	0	JA	26320
LOVA	Våtmark Norr Gård MN mål 7.1, MN fokusområde	Nr:74090 260 tkr, för 2022–2024 Tilldelat, pågår	176	NEJ	26320
LOVA	Reningskrav för dagvatten i fysisk planering MN mål 7.1, mål 7.3, MN fokusområde	Nr:74091 400 tkr, för 2023–2024 Tilldelat, pågår	0	JA	26320
LOVA	Våtmark Skillebyåns mynning MN mål 7.1, MN fokusområde	Nr:74092/ IV24xx 1 400 tkr, för 2023–2024 Tilldelat, pågår	0	JA	26320
LOVA	Åtgärda extern belastning till Kyrksjön MN mål 7.1, MN fokusområde	Nr:74093/ IV24xx 2 248 tkr, för 2023–2025 Tilldelat, pågår	0	JA	26320
LONA	Skapa sandiga miljöer för pollinerande insekter MN mål 7.2, MN fokusområde	Nr: Finns inte än 35 tkr, för 2024–2025 Sökt nov 2023	0	NEJ	26330
LONA	Pilkrogsviken, ökad tillgänglighet till fågeltornet KF mål 3, MN fokusområde	Nr: Finns inte än 30 tkr, för 2024–2026 Sökt nov 2023	0	NEJ	26330
LOVA	Projektering av våtmark Stav MN mål 7.1, MN fokusområde	Nr: Finns inte än 185 tkr, för 2024-2025 Sökt nov 2023	0	NEJ	26320
LOVA	Reduktionsfiske Kyrksjön o Lillsjön MN mål 7.1, MN fokusområde	Nr: Finns inte än 650 tkr, för 2024-2028 Sökt nov 2023	0	NEJ	26320
LOVA	Anlägga Våtmark Sund-Eriksberg MN mål 7.1, MN fokusområde	Nr: Finns inte än 1 292 tkr, för 2024-2025	0	NEJ	26320

		Sökt nov 2023			
LOVA	Åtgärdssamordnare för vattenåtgärder MN mål 7.1, MN fokusområde	Nr: Finns inte än 1 741 tkr, för 2024-2027 Sökt nov 2023	0	NEJ	26320
LONA	Projektering Våtmark Lillkärr MN mål 7.1, MN fokusområde	Nr: Finns inte än 12 tkr, för 2024 Sökt nov 2023	0	NEJ	26320
LONA	Anlägga Våtmark Myrstugan MN mål 7.1, MN fokusområde	Nr: Finns inte än 270 tkr, för 2024-2025 Sökt nov 2023	0	NEJ	26320
LONA	Projektering av våtmark vid Vårdinge folkhögskola MN mål 7.1, MN fokusområde	Nr: Finns inte än 135 tkr, för 2024-2025 Sökt nov 2023	0	NEJ	26320
LONA	Projektering av återvätning i skog och landskap MN mål 6.1	Nr: Finns inte än 225 tkr, för 2024-2025 Sökt nov 2023	0	NEJ	26320
Totalt	mnkr	15,0	1,2	7,9	